# Sosyal Hizmet Uygulamas?nda Mesleki Uygunluk Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sosyal Hizmet Uygulamas?nda Mesleki Uygunluk Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30682

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Özet

**Sosyal Hizmet Uygulamas?nda Mesleki Uygunluk Ölçe?i**, sosyal hizmet alan?nda çal??an profesyonellerin veya bu alanda e?itim gören ö?rencilerin mesleki uygunluk düzeylerini ve yeterliliklerini de?erlendirmek amac?yla Türkçeye uyarlanm?? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, özellikle sosyal hizmetin gerektirdi?i karma??k ve zorlay?c? çal??ma ortamlar?na uyum sa?lama, etik karar verme ve mesleki motivasyon gibi temel yetkinlikleri ölçmeyi hedefler.

Hülya ?rem Kalayc?-K?rl?o?lu, Sinan Da?ba? ve Özlem Karaku? taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekle?tirilen uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenirlik analizlerini içermektedir. Bu ölçek, sosyal hizmet kurumlar? ve e?itim birimleri için personel seçimi, kariyer dan??manl??? ve e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirme süreçlerinde önemli bir katk? sa?lamaktad?r.

## Anahtar Kelimeler

Sosyal Hizmet, Mesleki Uygunluk, Psikometrik Ölçek, Uyarlama Çal??mas?, Mesleki Yeterlilik, Türkiye.

## Yazarlar

Hülya ?rem Kalayc?-K?rl?o?lu, Sinan Da?ba?, Özlem Karaku?.

## Amaç

Ölçe?in temel amac?, sosyal hizmet mesle?inin gerektirdi?i etik, bilgi, beceri ve tutumlara bireylerin ne ölçüde sahip oldu?unu, mesle?e duygusal ve bili?sel olarak ne kadar haz?r olduklar?n? belirlemektir. Bu de?erlendirme, sosyal hizmet alan?nda çal??anlar?n mesleki ba?ar?s?n? ve sürdürülebilirli?ini tahmin etmede kritik bir rol oynar.

Kalayc?-K?rl?o?lu ve arkada?lar? (2020), bu ölçe?i Türk Sosyal Hizmet ba?lam?na adapte ederek, yerel kültürel ve profesyonel dinamiklere uygun, güvenilir bir ölçüm arac? sa?lamay? amaçlam??t?r. Uyarlama çal??mas?, sosyal hizmet uygulamalar?n?n kalitesini art?rmak ve mesleki tatmini desteklemek için bir öncü role sahiptir.

## Yap? (Construct)

Ölçek, sosyal hizmet mesle?inin gerektirdi?i çok boyutlu mesleki uygunluk kavram?n? ölçmektedir. Bu psikolojik yap?, genellikle üç ana alana odaklan?r: **Bili?sel Uygunluk** (mesleki bilgi ve problem çözme becerileri), **Duygusal Uygunluk** (empati, duygusal dayan?kl?l?k ve stresle ba?a ç?kma) ve

ARABPSYCHOLOGY.COM

**Etik/Motivasyonel Uygunluk** (mesle?e ba?l?l?k, etik duyarl?l?k ve de?erlere ba?l?l?k). Ölçek, bireyin sadece teknik bilgiye sahip olmas?n? de?il, ayn? zamanda zorlu sosyal ve duygusal durumlarla ba?a ç?kabilme yetene?ini de de?erlendirir.

## Geçerlik (Validity)

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??mas?, psikometrik aç?dan sa?lam temellere dayanmaktad?r. Çal??ma, ölçe?in kavramsal yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermek amac?yla çe?itli geçerlik analizlerini içermi?tir. Orijinal çal??man?n ba?l???na göre (Kalayc?-K?rl?o?lu vd., 2020), yap? geçerli?i ve ölçüt ba??ml? geçerlik testleri uygulanm??t?r.

Yap? geçerli?i analizlerinde, ölçe?in teorik olarak ölçmesi beklenen yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü belirlemek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in orijinal faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu ve iyi bir model uyumu gösterdi?ini kan?tlam??t?r. Bu bulgular, ölçe?in geçerlik kriterlerini ba?ar?yla kar??lad???n? göstermektedir.

## Güvenirlik (Reliability)

Güvenirlik çal??malar?, ölçe?in tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmeyi amaçlam??t?r. Bu kapsamda, ölçe?in iç tutarl?l?k katsay?lar? (özellikle Cronbach Alfa de?eri) hesaplanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçek maddelerinin ölçülen yap?yla yüksek korelasyon gösterdi?ini ve ölçe?in güvenilir oldu?unu i?aret etmektedir.

Ayr?ca, ölçe?in zaman içinde kararl?l???n? ölçmek için test-tekrar test güvenirlik analizlerinin de yap?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, sosyal hizmet çal??anlar?n?n mesleki uygunluk düzeylerinin k?sa süre aral?klar?nda tutarl? sonuçlar verdi?ini göstererek ölçe?in zamansal güvenirlik düzeyini teyit etmi?tir.

## Faktör Analizi

Sosyal Hizmet Uygulamas?nda Mesleki Uygunluk Ölçe?i'nin uyarlama sürecinde, ölçe?in boyutlulu?unu incelemek üzere hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? temsil etti?ini ve mesleki uygunlu?un farkl? yönlerini ayr??t?rd???n? do?rulam??t?r.

DFA, ölçe?in orijinal çok faktörlü yap?s?n?n Türk örneklem verilerine ne kadar uygun oldu?unu test etmek için kullan?lm??t?r. Uyum iyili?i indeksleri (CFI, TLI, RMSEA gibi), modelin veriye mükemmel veya kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad???n? göstererek, ölçe?in yap?sal geçerli?inin kan?tlanmas?na olanak tan?m??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Enstrüman

**Test Türü:** Uyarlama (Adaptation)

**Format:** Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme ad?mlar?, orijinal çal??man?n detaylar?nda yer almaktad?r.)

**Mevcut Diller:** Türkçe

**Popülasyon Grubu:** Sosyal Hizmet Uygulay?c?lar? ve Ö?rencileri

**Ya? Grubu:** Yeti?kin

**Popülasyon Detaylar?:** Sosyal hizmet alan?nda e?itim gören lisans veya lisansüstü ö?renciler ile alanda aktif olarak çal??an profesyonellerden olu?an örneklem.

**Test Metodolojisi:** Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

## Anahtar Kelimeler

Sosyal Hizmet E?itimi, Mesleki Geli?im, Psikometri, Cronbach Alfa, ?ç Tutarl?l?k, Türkiye Uyarlamas?.

## Yazarlar

**Yazar ORCID Tan?mlay?c?:** Bilgi Mevcut De?il

**Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri:** hurirkal@gmail.com (Sorumlu Yazar Hülya ?rem Kalayc? K?rl?o?lu)

**Yaz??ma Adresi:** Bilgi Mevcut De?il (Genellikle ilgili üniversite veya kurum adresi belirtilir.)

## ?zinler, Ücret ve Test Y?l?

**Test Y?l?:** 2020 (Uyarlama çal??mas?n?n yay?n y?l?d?r).

**?zinler ve Ücret:** Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için izinler, genellikle sorumlu yazar (Hülya ?rem Kalayc? K?rl?o?lu) ile ileti?ime geçilerek al?nmal?d?r. Ticari veya geni? ölçekli kurumsal kullan?m için özel izin ve potansiyel ücretlendirme söz konusu olabilir. Kullan?m ücreti bilgisi kaynakta yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

## Referanslar

Kalayc?-K?rl?o?lu, H.?., Da?ba?, S. ve Karaku?, Ö. (2020). Sosyal Hizmet Uygulamas?nda Mesleki Uygunluk Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik. *Toplum ve Sosyal Hizmet, 31*(3), 793-822. https://doi.org/10.33417/tsh.664442

Makalenin tam metni Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi bu adresten indirilebilir: sosyal-hizmet-uygulamasinda-mesleki-uygunluk-olcegi-toad.pdf

## Sosyal Hizmet Uygulamas?nda Mesleki Uygunluk Ölçe?i Maddeleri

Ölçe?in orijinal maddeleri, kaynak metinde yer almamaktad?r. Maddelerin tam listesi, puanlama yönergeleri ve detayl? faktör yap?s? için ilgili referans yay?na (Kalayc?-K?rl?o?lu vd., 2020) ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM